

Slovenski hmeljar

Prvi slovenski strokovni list za hmeljarstvo

Izhaja štirinajstdnevno ♦ Naročnina Din 20.—, za inozemstvo Din 50.—; posamezna številka Din 2.— ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ul. 4, telefon 176

Leto VII

Celje, dne 21. februarja 1936

Štev. 4

Študija o sestavi hmeljevine.

Iz banovinske kmetijske poskusne
in kontrolne postaje v Mariboru.
H. Mohorčič.

Pri nas v Sloveniji je hmelj gotovo tako važna gospodarska kultura, da bi se ji moralo posvečati več brige, prav nič manj kakor vrtnarstvu ali sadjarstvu, tembolj, ker je hmelj skoro izključno izvozno blago. Pa se pri nas hmeljarstvo dosedaj znanstveno še sploh ni proučevalo. Zato ne bo odveč, če se pomenimo nekoliko o rezultatih kemijske analize različne hmeljevine, ki smo jo izvršili na naši postaji predlansko leto, ker bi se dalo iz rezultatov te analize sklepati marsikaj koristnega za kulturo hmelja pri nas.

Hmeljevino so pošiljali v svrhu analize v gotovem razdobju razni hmeljarji, ki so vsi gnojili hmelju s hlevskim gnojem in poleg tega dodatno še z umetnim gnojilom Nitrofoskal. Na 200 sadik so potrosili 25 kg Nitrofoskala, torej za eno rastlino 125 gr Nitrofoskala, t. j. 10 gr fosforne kisline, 5 gr dušika in 10 gr kalija. Navedena množina hranilnih snovi bi bila nekako za polovico manjša, kakor jo po Doerellu potrebuje hmeljska rastlina letno (20 gr fosforne kisline, 10 gr dušika in 20 gr kalija). Ako upoštevamo, da je vsaka rastlina dobila poleg umetnega tudi še 5 kg hlevskega gnoja, ki je vseboval 11 gr fosforne kisline, 20 gr dušika in 26 gr kalija, je torej vsaka rastlina dobila skupno 21 gr fosforne kisline, 25 gr dušika in 36 gr kalija. V primeru z Doerellovo trditvijo je bil torej hmelj izdatno založen z dušikom in kalijem, zadostno pa tudi s fosforno kislino.

Leta 1934 je hmelj zelo neenakomerno dozorel in ga je bilo treba večinoma predčasno obrati. Zato pri analizi pridelka sporednih poskusov ni

bilo mogoče najti očitnih razlik. Pač pa so bile zanimive razlike v sestavi hmeljevine v suhi snovi, kakor kaže naslednja razpredelnica:

Hauptman Josip,		hlevski gnoj					
Petrovče	Pepel	CaO	MgO	P ₂ O ₅	K ₂ O	SiO ₂	
20. V.	13.16	2.64	0.83	0.09	3.06	0.99	
12. VI.	20.64	6.64	1.49	0.38	2.63	1.95	

Rak Ivan, Žalec							
11. VI.	19.65	5.69	1.20	0.29	2.75	3.73	
7. VII.	27.28	9.09	2.42	0.18	1.63	5.06	

Hmeljarsko društvo							
Žalec							
20. V.	17.41	4.09	1.06	0.33	2.79	3.05	
7. VII.	27.25	9.30	2.12	0.16	1.74	6.28	

Hauptman Josip,		hlevski gnoj in Nitrofoskal					
Petrovče							
20. V.	12.36	1.83	0.44	0.28	3.48	0.72	
12. VI.	17.49	4.94	1.11	0.74	3.06	1.54	

Rak Ivan, Žalec							
11. VI.	19.98	5.24	1.33	0.21	3.44	3.36	
7. VII.	25.11	7.25	2.03	0.29	2.18	4.79	

Hmeljarsko društvo							
Žalec							
20. V.	15.59	3.61	1.60	0.54	2.93	2.10	
7. VII.	25.40	8.14	1.30	0.61	2.00	6.02	

Kakor razvidno, ima dodatno z Nitrofoskalom pognojeni hmelj pri vseh poizkusih v raznem razdobju več kalija in fosforne kisline ter izhaja z manjšo množino apna kakor pa hmelj, gnojen samo s hlevskim gnojem ter da tudi manj izčrpa zemljo. Prav tako analiza v maju da sklepati, da je hmeljišče hmeljarskega društva založeno bolje s fosforno kislino, Hauptmannovo pa s kalijem, v kolikor ni morda na analizo vplivala različna sestava hlevskega gnoja.

Če veljajo Blatnyjeva izkustva glede peronospor na hmelju tudi za naše razmere, bi morala napasi peronospora predvsem hmelj posestnika Raka in hmeljarskega društva, ker je bilo tu ugotovljeno pri le s hlevskim gnojem pognojene hmelju v mesecu juliju premalo kalija v listju v primeri z množino pepela. Razmerje pepela proti kaliju v hmeljevini je bilo namreč pri posameznih poskusih naslednje:

Hauptman	hlevski gnoj	hlevski gnoj in Nitrofoska
maja	100 : 23.3	100 : 28.3
junija	100 : 12.8	100 : 17.5
Hmeljarsko društvo		
maja	100 : 16.0	100 : 18.8
junija	100 : 6.4	100 : 7.8
Rak		
junija	100 : 13.8	100 : 17.2
junija	100 : 6.4	100 : 7.8

Dr. Blatny je ugotovil, da je pri močno od peronospor napadenem hmelju razmerje ob takih razmerah 10 : 11.4. Ker se v zadnjih letih vedno bolj pojavlja peronospora v naših hmeljskih nasadih, je s tem očitno dokazano, da naša hmeljišča stradajo kalija in jih je treba zato gnojiti bolj s kalijem. Z izdatnim kalijevim gnojenjem bi dosegli večjo odpornost hmeljske rastline proti peronospori ter ne bi trpeli več toliko škode radi te bolezni kakor dosedaj.

Iz omenjenih poskusov pa se da prav tako tudi sklepati, da hlevski gnoj v Savinjski dolini nima tiste sestavine kakor smo jo predpostavili in da mu primanjkuje kalija. Saj vidimo, da pri teh poskusih množina kalija ni zadostovala, da bi rastlino zadostno in krepko redila. Zato pa je potrebno posvetiti v našem hmeljskem okolišu več brige tudi živinoreji in travništvu ter gospodarstvu z gnojem, da bo za hmeljišča na razpolago boljši hlevski gnoj. Medtem pa moramo na vsak način gnojiti hmeljske nasade izdatneje tudi s kalijem v obliki kalijeve soli.

O sezoni 1935

(Dalje.)

Vsaka provenienca hmelja je danes že kolikor toliko vpeljana. Zato pa ni važno samo, koliko znaša celokupni svetovni pridelek, temveč tudi, koliko znaša pridelek hmelja posameznih provenienc. Ne glede na višino svetovnega pridelka se namreč vsak kupec podviza nakupiti najprej potrebno količino blaga iz tistega okoliša, kjer je pridelek sorazmerno pičel ter se zato v tem okolišu najprej razvije živahna kupčija in cene okre-

pijo; za hmelj iz okoliša, kjer je bil pridelek sorazmerno obilen, se ne mudi, ker bo potrebno blago še vedno lahko vsak dobil. Vprav v tem oziru pa smo bili lani pri nas občutno prizadeti, ker se je razkričalo v svet, da bomo imeli izjemno obilo letino. Prav tako kakor glede barve, se je torej tudi glede količine našega pridelka močno pretiravalo in to je bil drugi vzrok, da kupčija pri nas ni in ni oživela ter cena nikakor ni hotela kvišku. Dočim se je v drugih okoliših količino pridelka močno podcenjevalo in na vse pretege hvallilo kakovost ter zlasti barvo, so se o hmelju iz našega okoliša raznašale vesti, da bomo pridelali hmelja več kot dovolj, da pa bo vsled peronospor in rdečega pajka slab in da zlasti v barvi ne bo odgovarjal.

Ponovno smo že poudarjali, da imamo pri nas zgodnjega hmelja vprav toliko, da nam kvari ceno. Vsi vemo, da je ta hmelj manj vreden, pa se vendar porabi za vzorce in razpošlje ven kot prvi dokaz, kakšno blago smo pridelali. Seveda se za zgodnji hmelj nastavijo nižje cene, ki se v primeru, da je hmelja dovolj, potem enostavno uveljavijo tudi za naš golding. To smo prav nazorno videli tudi lani in skrajni čas je, da se prepreči razpošiljanje zgodnjega hmelja za vzorce v svet, da nam ne bo kot manjvredno blago kvaril cene. Pametni hmeljarji sicer zgodnji hmelj zatirajo in sade namesto njega savinjski golding, toda toliko, da nastavi in pokvari ceno, se ga še vedno najde.

Razno

Pivo zastoj bodo pili na Litvanskem. Tamkajšnji pivovarniški sindikat je namreč prej enostavno vsako pivovarno izven sindikata odkupil ali pa s konkurenco ubil, sedaj pa mu pivovarna državne banke z nekaterimi manjšimi resno meša štrene. Pa še konsum piva zadnja leta sploh nazaduje. Zato je sindikat odprl vsepovsod številne lastne točilnice, kjer se toči prvo vrstno pivo. Da pa se ljudstvo še bolj prepriča o vrednosti in dobrinah peneče pijače, bodo ob določenih dneh v vseh sindikatovih točilnicah točili pivo popolnoma brezplačno, kakor pri nas n. pr. tvrčka Meinl kavo ali čaj.

Za izvoz iz Nemčije je določeno le 5000 stotov lanskega pridelka od še preostalih zalog 17.500 stotov, ker bodo 12.500 stotov morale še prevzeti domače pivovarne. Ker pa je teh 5000 stotov le srednje dobro in slabše blago, se bo pač težko posrečilo Nemčiji prodati ga v inozemstvo in še težje doseči diktirane cene; bodo že morali popustiti, ali pa si pomagati s premijami, vsekakor pa se na svetovnem trgu ni bati nemške konkurence. Sicer pa se na svetovnem trgu Nemčija dolgo sploh ni pojavila s svojim hmeljem in je šele v decembru nekaj več izvažala; toda tudi to večinoma

ni bil nemški, temveč le reeksportirani jugoslovanski ter poljski in drugi hmelj, ki je bil v Nemčiji posebej v to svrhu pripravljen.

Konsum piva v USA se še stalno dviga in bo predvidoma znašal v letu 1935 kakih 52,807.500 hl.

Posebna hmeljarska komisija bo v kratkem ustanovljena pri kmetijskem ministrstvu v ČSR na pobudo sedanjega ministra dr. Zadine. Naloga komisije bo reševati vsa pereča hmeljarska vprašanja v ČSR.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Vkljub temu, da je trajno nekaj zanimanja in povpraševanja, zadnjih štirinajst dni v hmeljski kupčiji ni prišlo do pomembnejših zaključkov. Sicer pa je razpoloženje v splošnem mirno, cene pa so ostale nominalno nespremenjene.

Vojvodina: V hmeljski kupčiji je položaj nadalje miren in je zanimanje še nekoliko popustilo. Nekaj povpraševanja je bilo tudi za starejše letnike, vendar do zaključka ni prišlo.

Ceškoslovaška: Pri nadalje bolj mirni tendenci je bilo tudi zadnjih par tednov trajno nekaj povpraševanja, največ po srednjevrstnem hmelju, zadnji čas pa se išče predvsem cenejše blago. Cene za lanski žateški pridelek so ostale v glavnem nespremenjene in se plačuje 45–52 Din za kg; znamkovanih je doslej 42.503 stotov. Za lanski pridelek iz Uštčka in Roudnic je bila tendenca živahnejša ter je bilo več povpraševanja zlasti za izvoz. Plačevalo se je 33 do 36 Din za kg in ceneje sploh skoro ni bilo mogoče kupiti. Sicer pa so še neprodane zaloge lanskega pridelka že zelo pičle in znašajo v Uštčku le še kakih 800, v Roudnici pa največ še kakih 300 stotov. Izgleda, da se zaenkrat išče cenejši hmelj za izvoz, ki pa ga je težko dobiti, ker so zaloge povsod že zelo izčrpane.

Nemčija: Na tržišču je nadalje precej povpraševanja za izvoz in tudi prometa za domače pivovarne. Sicer pa je ostal položaj na tržišču v glavnem nespremenjen in prav tako tudi cene. Za domačo porabo se plačuje za lanski Hallertau 70–81 Din, Hersbruck 60–70 Din in Spalt do 88 Din, za izvoz pa Hallertau 38–53 Din ter Rheipfalz 37–42 Din za kg. Za starejše letnike pa je bilo zadnji čas nekaj več zanimanja ter tudi nekaj več zaključkov za letnik 1933 po 10–11 Din za kg. V tekočem tednu bo izšla nova naredba glede prevzema lanskega pridelka po domačih pivovarnah in bo potem verjetno tudi več prometa.

Francija: V hmeljski kupčiji je postala tendenca nekoliko prijaznejša in so se tudi cene učvrstile, četudi so sicer nominalno ostale nespremenjene. Nekaj več povpraševanja je namreč za izvoz v USA ter je bilo v ta namen v Alzaciji nekaj zaključkov za srednjevrstno blago po 20 Din za kg. — Lanj je uvozila Francija skupno 11.293 stotov hmelja, od tega 8.378 stotov, t.j. 74% iz ČSR.

Belgija: Na tržišču je tendenca sicer nadalje mirna, vendar nekoliko bolj čvrsta. Lanski pridelek notira Poperinghe 6–7 Din, Alost pa 15–16 Din za kg.

Poljska: V hmeljski kupčiji je postalo razpoloženje zopet bolj mirno. Cene so ostale sicer v glavnem nespremenjene ter je nadalje precej zanimanja in povpraševanja, vendar predvsem le za cenejše blago.

Anglija: Od 16. januarja dalje, ko se je pričelo z vnovcevanjem hmelja, je stalno povpraševanje s strani pivovaren prav živahno, tako, da je do 90% pridelka do danes že prodano. S kakovostjo pridelka so pivovarne v glavnem zadovoljne, vendar se povpraševanju po najboljšem blagu ne more vedno ugoditi. V kolikor pridelek se ni prodal, je to v glavnem srednjevrstno blago. Racuna se, da bodo v rekočem tednu pivovarne njim določene količine v celoti prevzele.

Amerika: Pri sicer nadalje bolj mirnem razpoloženju je bilo zadnji čas zopet nekaj več prometa, deloma tudi za izvoz. Cene so ostale v glavnem nespremenjene in notra domači pridelek lanski 10 do 15 Din, predlanski 7–9 Din in starejši 3–6 Din, že zacarinjen inozemski pa lanski 35–75 Din in predlanski 20–30 Din za kg, vse le boljše in najboljše blago. Največ se trži Oregon po 6–7 Din, izjemoma pa za izvoz tudi do 8 Din za kg. Splošno je tendenca za res izbrano prvovrstno blago čvrsta, za ostalo pa zelo različna. Inozemski hmelj je moral v ceni nekoliko popustiti, ker je radi sorazmerno visoke cene le težko našel kupca; zato se tudi skuša zadnji čas uvoziti nekaj cenejšega blaga. — Mnogo se razmišlja o skrčenju nasadov spomladi, ker se je zadnjih par let pridelalo dosti hmelja preveč.

Najvišje cene, plačane zadnji čas za 1 kg hmelja raznih provenienc, so bile naslednje:

Nemčija (Spalt)	88 Din
Ceškoslovaška (Žatec)	52 Din
Anglija (Golding)	39 Din
Francija (Alzaški)	32 Din
Jugoslavija (Savinjski)	20 Din
Poljska (Wolinjski)	18 Din
Belgija (Alost)	16 Din
Amerika (Oregon)	15 Din

Za razvedrilo

Nezadovoljna.

Zena: »Veruj mi, možek, da sem nekako sama s seboj nezadovoljna.«

Mož: »In kaj naj rečem šele jaz, tvoj mož?«

Previdnost.

V družbi vpraša neki gospod svojega znanca: »Prosim, bodite tako prijazni in mi povejte naslov vašega krojača.«

»Zelo rad,« odvrne ta, »toda le pod pogojem, da mu vi ne izdate mojega.«

Nesreča.

»Danes nas je bilo ravno trinajst pri mizi. To pomeni nesrečo in res se je eden iz družbe nenadoma prevrnil s stola po fleh.«

»Zadet od kapi?«

»Ne, radi pijanosti!«

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

sprejema
vse vrste zavarovanj proti požaru: poslopja, vse premičnine, hmelj, zvonove, steklo, nezgode, vlom, jamstvo, avto-kasko, življenjska zavarovanja v vseh kombinacijah in posmrtninska zavarovanja »Karitas«.

Zastopniki v vsaki županiji.

Podružnica: Celje, Vodnikova ulica 2.

Hmeljarji, poravnajte naročnino!

V nevarnosti

je tvoj denar doma pred ognjem in tatovi!

Nalagaj

denar v domače hranilnice!

Zaupaj svoj denar

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE

(prej JUŽNOŠTAJERSKA HRANILNICA)

V CELJU, nasproti pošte.

Za hranilnico jamči Dravska banovina z vsem premoženjem in davčno močjo.

Nove vloge so takoj izplačljive.

Nitrofoskal - I

se je pokazal kot najboljšje gnojilo za hmeljnike

Hmeljarji, ne pozabite tekom letošnje pomladi gnojiti s tem izvrstnim gnojilom svoj hmelj! Gnojilo lahko naročite pri Tvornici za dušik d. d. Ruše, ozir. pri Skladišču Kmelijske družbe v Celju, pri g. Zanierju v Št. Petru in Št. Pavlu, pri g. Krašovicu in g. Vizovišku v Žalcu

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezervin hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

v novi, lastni palači

na voglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo